

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2025. december 14-én, ádvent 3. vasárnapján.

Ézsaiás könyve 58. rész 6-9a. verse: „Nekem az olyan böjt tetszik, amikor leoldod a jogtalanul fölrakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összetörsz minden jármot! Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házadba a szegény hajléktalant, ha meztelen embert látsz, ruházd fel, és ne zárkózz el testvéred elől! Akkor eljön világosságod, mint a hajnalhasadás, és hamar beheged a sebed. Igazságod jár előtted, és az Úr dicsősége lesz mögötted. Ha segítségül hívod az Urat, ő válaszol, ha kiáltasz, ezt mondja: Itt vagyok!”

Kedves Testvéreim!

Lehet azt mondani, hogy a bibliaolvasó kalauz összeállítói eltévedtek, hiszen nem böjt van, hanem ádvent, és azt is lehet mondani, hogy a lelkész meg még inkább eltévedt, amikor ezt az igeszakaszt választotta ki ádvent harmadik vasárnapjára. A kérdés ugyanis megfogalmazódhat bennünk: hogyan lehet ádventben, Jézus Krisztus eljövetelére készülve a böjtölésről beszélni?

Az elmúlt héten szerdán arról is beszélgettünk a lelkész kollégákkal, hogy az ádventet szokták kis böjtnek is hívni, hiszen sok hasonló vonása van ennek az időszaknak, mint a húsvét előtti negyven napnak. Hasonlóság az, hogy egy nagy ünnepre készülünk ezekben az időszakokban, a húsvétra, illetve a karácsonyra. Hasonlóság az, hogy segít mind az ádvent, mind a böjt bizonyos dolgokat letenni, amik nem szükségesek, más dolgokat pedig segít felvenni, amik pedig fontosak, hogy készen legyünk az ünneplésre. Hasonlóság az is, hogy mind a két időszakban túllépünk egy kicsit magunkon. Böjtben lemondunk valamiről, hogy erősítsük az Istennel való kapcsolatunkat, az ádventben pedig lemondunk valamiről, hogy erősítsük az embertársainkkal való kapcsolatunkat.

Ézsaiás próféta azonban olyan böjtről beszél, amit mi ádventben szoktunk megélni. Odafordulni a szegények felé, a hajléktalanok felé, azok felé, akiknek hiányzik a ruhájuk, vagy ennivalójuk. Az ádventi időszakban különösen is figyelünk a rászorulókra. Ez jelenik meg a segélyszervezetek kampányaiban, hiszen tudják, hogy az emberek valami miatt ádventben sokkal inkább segítőkészek, mint máskor. Ugyanezt tesszük a gyülekezetünkben is, csak annyi különbséggel, hogy mi ezt megtesszük böjtben is. Élelmiszer adományokat gyűjtünk, segítségeket adunk, ajándékokkal kedveskedünk szegényeknek, magányos időseknek. Vagyis ádventben megvalósítjuk a böjtöt, lemondunk a sajátunkéról, hogy azt másnak odaadhassuk.

Ezt megtesszük. De vajon a másik felét is elvégezzük az ádventi időszak feladatainak, amiről ez az ige még beszél, hogy mások lelkét felszabadítsuk? Tudom, hogy Ézsaiás próféta itt fizikai bilincsekről beszélt, és valódi fogságról, de mi ezt lelki értelemben gondolhatjuk végig. A karácsonyra való készülés egyik fontos feladata, hogy mások lelkét felszabadítsuk azok alól a terhek alól, amiket mi tettünk rájuk. Ezek a „jogtalanul fölrakott bilincsek”.

Miket teszünk egymásra? A nem jogos elvárások terhét. Ki kell mondani, hogy vannak jogos elvárások. Jogos elvárás, hogy aki munkahelyen van és fizetést kap, az dolgozzon meg a fizetéséért, függetlenül attól, hogy az mekkora összeg. Jogos elvárás, hogy aki tanul, az a képességeihez mérten a lehető legtöbbet hozza ki magából. Jogos elvárás az, hogy egy család életéből mindenki vegye ki a részét a lehetőségei szerint. Vannak azonban nem jogos elvárások. Amikor olyat várunk el a másiktól, amire nem képes, vagy amire még nincsen készen. Elvárjuk mondjuk azt, hogy valaki segítsen, szolgáljon, közben pedig nem is készítettük fel rá. Elvárjuk, hogy álljon bele a rendszerbe, közben pedig nem is ismeri még a rendszert. Aztán egymásra tesszük a megbocsátás hiányát. Visszük tovább a lelkünkben azokat a sértéseket, bántódásokat, amiket már régen el kellett volna engednünk, és ennek a terhét a másikra tesszük. Tudjon ő is arról, hogy valami nekem nem volt jó. Amikor átesünk a ló túlsó oldalára, és azt is kihangosítjuk, amit nem kellene, hanem csak el kellene engedni, meg kellene bocsátani. A megbocsátás ebben az igei összefüggésben azt jelenti, hogy a másik életéről leveszszük azt a terhet, hogy mi neheztelünk rá. Isten azt kéri, hogy „legyetek egymáshoz jóságosak, irgalmasak, bocsátsatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsátott nektek Krisztusban”. (Efézusi levél 4. rész 31. verse) Az ádventi időszakban van még egy olyan „jogtalanul felrakott bilincs”, amiről beszélni szeretnék. Ezek pedig a bántásaink, a rossz szavaink, a bántó érzéseink. Nem az a kérdés, hogy a másik mit tesz, hogyan gondolkodik és hogyan érez. Nem az a kérdés, hogy a szüleimnek, gyermekemnek, unokámnak, házastársamnak mi a kötelessége, vagy a tanárainknak, munkatársainknak, főnökeimnek mit kellene tennie. A kérdés az, hogy

Igehirdetés. Elhangzott a Tatai Református Gyülekezetben 2025. december 14-én, ádvent 3. vasárnapján.

nekem mi a feladatom? Az én feladatom az, hogy akkor sem bántok, ha mások bántanak. Akkor sem haragszom, ha mások haragszanak rám. Nem teszem másokra a saját rossz érzéseimnek a terhét.

A kérdés mindezek után itt marad. Leoldjuk a nem jogos elvárásainkat, a megbocsátás hiányát, a bántó érzéseinket egymásról? Ez az ádvent feladata is. Nem tudunk örömmel és felszabadultan ünnepelni, nem tudunk megfelelően készülni, hogyha gúzsba van kötve a lelkünk. Ha pedig valamit mi okoztunk, akkor azt nekünk kell feloldani.

Sok olyan karácsonyi filmet ismerünk, ahol családtagok kibékülnek egymással, mert ez ennek az időszaknak a sajátossága. Nagyon jó üzenet ez. Megtehetjük. Felszabadíthatjuk egymást arra, hogy újrakezdjünk, mint ahogyan Isten is újrakezdett ezzel a világgal. Jézus Krisztusban eljött, hogy levegye a bűneink miatt rajtunk lévő bilincseket. Azért jött, hogy szabadon bocsásson bennünket abból a bezárt életből, amibe a bűn miatt kerültünk.

Amikor pedig mindezeket végiggondoljuk, akkor találunk ebben az ígében egy biztatást is. Ha odafordulunk a másik emberhez, ha tiszta szívből segítünk, fizikailag is és lelkileg is, akkor eljön világosságod és beheged a sebed. Azt hiszem, hogy most már értjük, hogy ez miért szép ádventi igeszakasz. Ha kinyílunk mások felé, ha segítünk másoknak, akkor előttünk is kinyílik a mennyei világ, a mennyei fényesség. Az, ami eljött Jézus Krisztusban. Mert Ő az igazi világosság. Ahogyan el is mondta magáról, hogy „én vagyok a világ világossága, aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága”. (János evangéliuma 8. rész 12. verse)

Mi történik még? Beheged a sebed. Ha kinyílunk mások felé, akkor Isten is kinyitja az Ő világát, és ha mi mások sebeit gyógyítjuk, akkor a mi sebeink is meggyógyulnak. Nekünk van egy gyógyítónk, van egy orvosunk, aki értünk érkezett ebbe a világba. Ő az Úr Jézus Krisztus, aki gyógyítja azokat, akik másokat gyógyítanak.

Ha feltesszük azt a kérdést, amit sokszor szoktak feltenni ilyen időszakokban, hogy nekem meg ki segített? Akkor ez csak a kibúvó, hogy én se segítsék másnak. Isten pedig azt mondja, hogy bármi történjen is, Ő segíteni fog nekünk. Újra, és újra. Senki nem lesz olyan, aki segítség nélkül, gyógyulás nélkül maradna. Isten csodája az a körforgás, amiben megélhetjük az ádventi jót, az ádventi ajándékokat.

Mi még az ajándék? Igazság jár előttünk és Isten dicsősége mögöttünk. Hogyan? Nem lesz igazságtalanság? Nem, nem lesz, mert igazság jár előttünk. Jézus Krisztus azt is mondta magáról, hogy Ő az út, az igazság és az élet! Ha Krisztusban vagyunk, akkor érhetnek minket igazságtalanságok, de az életünkben mindig igazság lesz.

Isten dicsősége pedig Krisztusban szintén a mienk. János evangélista azt is leírta, hogy mi láttuk az Ő dicsőségét, mint Isten egyszülöttjének a dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal. Mögöttünk ott van Isten dicsősége. Megyünk az úton, és soha nem megyünk egyedül. Az ádventnek ez is egy óriási biztatása. Előttünk is Isten megy, és mögöttünk is Ő jön. Olyan ez, mint egy láthatatlan védelmi rendszer. Igazság és dicsőség.

Ha pedig segítségül hívod az Urat, akkor azt válaszolja, hogy itt vagyok. Olyan nincsen, hogy megszólítjuk Istent, és semmit nem válaszol. Olyan van, hogy nem halljuk meg. Olyan van, hogy félreértjük. De Ő azt válaszolja újra és újra, hogy itt vagyok.

Nem tudom, hogy ki éppen hogyan ül most itt a templomban. De legyen bár szépen rendezett minden, legyen egészséges minden, legyen örömteli minden, abban a helyzetben is azt mondja Isten, itt vagyok veled. Legyen kicsit unalmas az élet, vagy minden megszokott, legyen közömbös a lelked, de ha megszólítod a Mindenhatót, akkor azt válaszolja neked is, hogy itt vagyok. Legyen nehéz a teher, amit hordozol, legyen kusza az élet, legyen sok minden érthetetlen, de megszólítod Istent, azt válaszolja: itt vagyok. Legyen elhordozhatatlan mindaz, ami az életedben van, érezd úgy, hogy most már nem maradt erő, és nem maradt lendület, de annyi erőd van még, hogy imádkozzál, akkor Isten azt válaszolja: itt vagyok. Amikor Jézus Krisztus érkezett ebbe a világba, akkor is Isten azt mondta, itt vagyok. Ahogyan Máté evangéliumában is olvassuk: „Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: »Íme, a szűz fogan méhében, és fiút szül, és Immánuélnak nevezik majd« – ami azt jelenti: Velünk az Isten. (Máté evangéliuma 1. rész 22-23. verse)

Legyen ez az ádventi időszak az Istenhez fordulás időszaka. Úgy is, hogy másokra figyelünk, hogy másokat segítünk, hogy bilincseket oldunk. Úgy is, hogy imádkozunk, hogy csendben vagyunk Isten előtt és várunk. Ő biztosan válaszol, és azt mondja Neked is, és nekem is: itt vagyok.

Ámen!